

Nadvojvodica Marija je pokroviteljica siromakov. Povsod deli tolažbo in pomoč, in vsak, kdor je v resnici ubožen, najde pri njej olajšanje svojemu trpljenju.

A ne samó to, da pomóre siromakom za trenotek, nego ona si prizadeva bédo in siromaštvo popolnem pregnati s tem, da zdatno podpira vsa dobrodelna društva. Sama obiskuje bólnice, učilnice in otroške sirotišnice ter pomaga povsod, kder je pomoči treba. Vso svojo skrb obrača pa posebno na óne zavóde, ki so ustanovljeni v izrejo ubožnih deklet. Nadvojvodica Marija stoji na čelu ónih mnogih plemenitih gospá, ki imajo nalogo skrbeti ubožnim otročičem za gorko obleko v zimskem času. Takih dobrodelnih društev je na Dunaji precejšno število in temu se ni čuditi, ker ravno v taeih velicih mestih, kakor je Dunaj, najde se največ ubožnih družin, ki bi rade svoje otroke pošiljale v šolo, ako bi jim mogle preskrbeti potrebno zimsko obleko.

Po več sto ubožnih otrok se na ta način vsako leto od različnih družb primerno obleče ter se jim takó dá priložnost, da morejo v šolo hoditi in se ondú kaj koristnega učiti. Tudi pri nas v Ljubljani imamo tako blagotvorno družbo plemenitih gospá, ki vsako leto o sv. Miklavžu ali pa o Božiči precejšuo število ubožnih sirot oblečejo in preskrbé za šolo.

Naša prevzvišena cesarska rodovina se pa še posebno odlikuje v radodarnosti; ona je povsod prva s svojo darežljivostjo, kjer koli je kake podpore ali pomoči treba. Ni ga skoraj nobenega tedna, da bi ne brali po časnikih, koliko naš presvitli cesar darujejo v pripomoč pri zidanji bodi si novih učilnic, cerkev, bólnic i. t. d. In kdo bi še le mogel našteti vse óne obile darove, s katerimi je prevzvišena cesarska rodovina pomogla iz največje béde in potrebe ne le posameznim družinam, nego tudi celim krajem, kadar jih je zadela bodi si katera koli nepričakovana nesreča. In ravno v tej zadevi se odlikuje Nadvojvodica Marija Karolina s svojo darežljivo roko, zatorej pa tudi kipi iz tisoč in tisoč ust vroča molitev vsaki dan k nebu, da bi jej vsemogočni Bog očvrstil zdravje ter bi takó ohranil še mnogo mnogo let mater ubožnih družin in posameznih siromakov.

I. T.

Sv. Gregor.

(Narodna legenda v Savinjskeji dolini; zapisal J. S-a.)

Givel je svoje dni priden in takó bistroumen deček, da mu ga daleč na okolo ni bilo jednakega. Ko so dečku oče umrli, dobil je očuha, in deček ni smel v šolo hoditi, nego moral je ovce v planino na pašo goniti. Ondu je slišal, kako so ptičice pele, žabe regetale in psički lajali, in ker je bil ves nedolžen, vse to je tudi razumel. Nekoč se mu je sanjalo, da je postal velik gospod in očuh je pred njim klečal in mu nogi poljubaval.

Ko je očuh to izvedel, razsrdil se je takó, da je ukazal hlapcema, naj dečka ženeta v planino ter ga ubijeta; v dokaz, da sta povelje izvršila, naj mu prineseta oči, jezik in mezinee.

Ko so šli v planino, šel je tudi pes ž njimi. Iz žvrgolenja ptičie je nedolžni deček takój izvedel, kaj se ž njim namerava. Deček pové hlapcema, kaj ptičice ščebetajo ter ju prosí naj se ga usmilita in mu prizaneseta. Rekel

je, naj rajša psu izkopljeta oči in izdereta jezik, a njemu naj samó mezinec odrežeta, ter ga neseta hudobnemu očuhu v dokaz, da sta njegovo povelje izvršila. Hlapec sta se usmilita dečka, izkopala psu oči in iztrgala jezik, a dečku odrezala mezinec ter vse to nesla očuhu, češ, da sta njegovo povelje natanko izvršila. Deček je odšel po svetu in je pri nekem gospodarju stopil v službo. Moral je svinje pasti in dva psa, velik in majhen, sta mu pomagala. Ta dva psa si nista bila dobra, in véliki se je često repenčil nad malim ter mu očital, da ni za nobeno korist pri hiši in vender samó dobre stvari žrè, on pa, ki čuva velik zaklad, mora po večkrat gladen (lačen) spat iti. Deček, ki je umel vse, kar se živali razgovarjajo, povedal je to gospodarju in vsled tega sta izkopala poleg ležišča velikega psa skrit zaklad, katerega je pes čuval.

Po pravici bi moral dobiti vsak polovico izkopanega zaklada, ali deček je prepustil ves zaklad gospodarju ter ga prosil samó to, da bi mu pomagal v šolo hoditi in se kaj koristnega učiti. To je gospodar rad storil.

Kadar je deček izvršil visoke šole, umrli so v Rimu papež. Ker je dečkova želja bila samó to, da postane mašnik, gnalo ga je v Rim.

Na poti v Rim prenoči v nekem mestu, kder sta prenočevala tudi dva kardinala, ki sta šla novega papeža volit. V rečenem mestu je bila neka čudna mlaka, v katerej so že celih dvanajst let žabe regetale, in nihče ni znal, kaj to pomeni. Kadar jih je deček nekaj časa poslušal, dejal je, naj drugi dan okolo mlake napravijo procesijo z monštranco brez sv. Rešnjega telesa, in žabe bodo takój nehale regetati. Drugo jutro so res naredili obhod, katerega je vodil jeden kardinalov, in kakor ljudjé okolo mlake, takó so šle žabice v mlaki s procesijo. Zdajci jedna žabica pomoli kardinalu sv. hostijo, katero je djal v monštranco.

Deček, ki je umel žabji govor, povedal je ljudem, da je pred dvanajstimi leti nekdo sv. hostijo v mlako plunil in zato so od onega časa žabe vedno regetale in Boga častile.

Kardinala sta se modrosti tega dečka jako čudila in mislila, ko bi ta prišel v Rim, utegnili bi ga za papeža izvoliti; zatorej sta na tihem odšla v Rim.

Deček je zdaj sam šel dalje proti Rimu in prišel tja, ko so bili že kardinali v cerkvi zbrani, da bi volili novega papeža. Bel golob je že letel po cerkvi, a nobenemu ni hotel sestti na ramo, da bi pokazal kardinalom, katerega naj volijo za papeža. Ko pa deček stopi v cerkev, sede mu golob takój na ramo in kardinali so ga izvolili za papeža, z imenom Gregor. Zavoljo tega se še zdaj slika z belim golobcem na rami.

Njegovega očuha je zaradi njegovih grehov silno vest pekla. Šel je k izpovedi, a ni dobil odveze, nego naročilo se mu je, da mora k papežu iti na izpoved, ker samó papež ga more odvezati njegovih grehov. Šel je tedaj v Rim, skesano se izpovedal in dobil odvezo. Pri tej priliki spozna Gregor svojega očuha, pové mu, da ni kriv zločina, katerega se je izpovedal, ker deček še živi in ako želi, lahko ga še sam vidi. Klečó in nogi poljubovajoč, kakor je pred papežem navada, prosi ga očuh, naj mu pové, kde bi še videl svojega pasterka. Papež rekó: „Poglej ga, jaz sem!“ In takó so se izpolnile njegove sanje, da je očuh pred njim klečal in mu nogi poljuboval.